

محرومیت رشته‌های پایه از جذب دستیار تخصصی

معاون درمان وزارت بهداشت: در رشته‌های بیهوشی و طب اورژانس که مربوط به خدمات فوری و پایه‌ای هستند، با کمبود دستیار مواجهیم

با وجود اهمیت حیاتی رشته‌های پایه و اصلی در دوره دستیاری تخصصی، شاهد هستیم که میزان استقبال نسبت به برخی رشته‌های مادر، بسیار پایین است. حتی در رشته‌هایی مثل طب اورژانس و بیهوشی، شرایط به سمت بحران در حرکت است؛ به گونه‌ای که وزارت بهداشت هم نسبت به کمبود دستیار تخصصی در این رشته‌ها هشدار داده است. به طور مثال، سعید کریمی، معاون درمان وزارت بهداشت ضمن هشدار نسبت به این مساله، درباره کمبود دستیار تخصصی در رشته‌های پایه گفت: «ما در بخش درمان و رشته‌هایی مانند بیهوشی و طب اورژانس که جزء رشته‌های اصلی هستند، یعنی مربوط به خدمات فوری و پایه‌ای هستند، با کمبود دستیار مواجه هستیم. در این رشته‌های پایه ظرفیت وجود دارد و صندلی‌ها خالی هستند، اما متأسفانه به دلیل بعضی شرایط از آن‌ها استقبال نمی‌شود.» وی یادآور شد: «تدابیری مربوط به بحث تعرفه‌ها، دریافتی‌ها، مالیات و طول دوره آموزش اندیشیده شده‌اند تا جذابیت این رشته‌ها افزایش پیدا کند و در آینده با کمبود دستیاران در بخش‌های اصلی مواجه نشویم. حتی رشته‌هایی مانند فوق تخصصی جراحی قلب و یا جراحی پیوند نیز با استقبال کم روبه‌رو شده‌اند و به اصطلاح رشته‌های محروم محسوب می‌شوند.»

و معمولاً کمتر کسی در این سن به مهاجرت فکر می‌کند، در فکر رفتن به کشورهای دیگر هستند.» وی تأکید کرد: «تخصص بیهوشی جزو تخصص‌های مادر، کلیدی و پایه است و هر بیمارستانی نیاز به متخصص بیهوشی دارد. متخصص بیهوشی علاوه بر کار در اتاق عمل، وظیفه رسیدگی به بیماران بسیار بدحال را در بخش‌های مراقبت ویژه و اورژانس دارد. این تخصص از آن دسته تخصص‌هایی است که برای روزهای سخت مثل مواقع زلزله، سیل و یا همه‌گیری‌هایی مثل کووید-۱۹ بسیار ضروری است و جزو تخصص‌هایی است که در خط اول درمان قرار می‌گیرد. در نتیجه برای هر کشوری جزو تخصص‌های پایه محسوب می‌شود که نقش حیاتی و کلیدی دارد.»

رئیس انجمن بیهوشی و مراقبت‌های ویژه ایران ادامه داد: «در تمام دنیا به واسطه اینکه رشته بیهوشی، رشته پراسترسی است و متخصصان این رشته کار کلیدی انجام می‌دهند، اجر و قرب و درآمد بالایی برای متخصصان این رشته در نظر می‌گیرند، ولی در ایران متأسفانه به خاطر سوءمدیریت چند دهه‌ای، رشته‌های مادر مثل داخلی، اطفال، طب اورژانس و بیهوشی ضعیف شده‌اند و جایگاه خود را از دست داده‌اند.»

وی افزود: «طبیعی است هر رشته و صنفی فارغ از اینکه مربوط به هر حوزه‌ای باشد اول از همه باید یک چرخه اقتصادی سالم و مطمئن داشته باشد که متأسفانه در این رشته میزان زحمت و استرس و حساسیت کار با میزان درآمد همخوانی ندارد. اگر درآمد متخصصان بیهوشی را در ایران با سایر کشورهای دنیا مقایسه کنیم همکاران ما درآمد پایینی دارند.»

سلیبی با بیان اینکه آمار دقیقی از میزان مهاجرت متخصصان بیهوشی نداریم گفت: «به صورت میدانی می‌توان گفت متخصصان بیهوشی به شدت تمایل به مهاجرت پیدا کرده‌اند. کسانی هم که در کشور ماندگار شده‌اند ضرب کاری آنها کاهش پیدا کرده است و تعداد روزهایی کاری را کاهش داده‌اند که این واقعه خطرناکی است.»

رئیس انجمن بیهوشی و مراقبت‌های ویژه ایران تصریح کرد: «یکی از ریشه‌های خالی ماندن ظرفیت تخصص بیهوشی، نابرابری اقتصادی است، خصوصاً وقتی با سایر رشته‌های پزشکی مقایسه می‌شود، چون عدالت بین رشته‌ای وجود

با وجود اهمیت حیاتی رشته‌های پایه اصلی در دوره دستیاری تخصصی، شاهد هستیم که میزان استقبال نسبت به برخی رشته‌های مادر، بسیار پایین است. حتی در رشته‌هایی مثل طب اورژانس و بیهوشی، شرایط به سمت بحران در حرکت است؛ به گونه‌ای که وزارت بهداشت هم نسبت به کمبود دستیار تخصصی در این رشته‌ها هشدار داده است

کریمی: مادر بخش درمان و رشته‌هایی مانند بیهوشی و طب اورژانس که جزء رشته‌های اصلی هستند، یعنی مربوط به خدمات فوری و پایه‌ای هستند، با کمبود دستیار مواجه هستیم. در این رشته‌های پایه ظرفیت وجود دارد و صندلی‌ها خالی هستند، اما متأسفانه به دلیل بعضی شرایط از آن‌ها استقبال نمی‌شود. تدابیری مربوط به بحث تعرفه‌ها، دریافتی‌ها، مالیات و طول دوره آموزش اندیشیده شده‌اند تا جذابیت این رشته‌ها افزایش پیدا کند و در آینده با کمبود دستیاران در بخش‌های اصلی مواجه نشویم. حتی رشته‌هایی مانند فوق تخصصی جراحی قلب و یا جراحی پیوند نیز با استقبال کم روبه‌رو شده‌اند و به اصطلاح رشته‌های محروم محسوب می‌شوند.

با وجود اهمیت حیاتی رشته‌های پایه اصلی در دوره دستیاری تخصصی، شاهد هستیم که میزان استقبال نسبت به برخی رشته‌های مادر، بسیار پایین است. حتی در رشته‌هایی مثل طب اورژانس و بیهوشی، شرایط به سمت بحران در حرکت است؛ به گونه‌ای که وزارت بهداشت هم نسبت به کمبود دستیار تخصصی در این رشته‌ها هشدار داده است

چرا رشته بیهوشی، مهجور مانده است؟

تخصص بیهوشی در تمام دنیا تخصص ویژه و حیاتی است که متخصصان این رشته در قسمت اورژانس، بخش‌های مراقبت‌های ویژه، اتاق عمل و دیگر قسمت‌های بیمارستان خدمت می‌کنند. با وجود اهمیت حیاتی این رشته مادر، آمارهای حاکی از آن است که این رشته تخصصی با استقبال سرد متقاضیان ادامه تحصیل مواجه شده؛ طوری که اغلب ظرفیت پذیرش در این رشته‌ها خالی مانده است. علیرضا سلیمی، رئیس انجمن بیهوشی و مراقبت‌های ویژه ایران هم با اشاره به خالی ماندن ظرفیت پذیرش دانشجو در رشته تخصصی بیهوشی گفت: «پزشکان جوان بعد از گذراندن دوره پزشکی عمومی حاضریه انتخاب رشته بیهوشی نیستند، افرادی هم که جایگاه علمی خوبی دارند به فکر مهاجرت هستند. این مسئله اینقدر حاد است که بیش از ۷۰ درصد از صندلی‌های تخصصی رشته بیهوشی خالی مانده است. از طرف دیگر متخصصان با سن بالاتر از ۵۰ سال ما که در اوج تجربه و توانمندی هستند

کریمی خاطر نشان کرد: «حقوق دستیاران در سال گذشته افزایش داشته و امکان افزایش در سال جدید منوط به تصمیم‌های معاونت پشتیبانی و مقام عالی وزارت است. البته که فقط بحث حقوق نیست و بحث‌هایی مانند سختی کار و میزان درآمد هم مطرح هستند که باید در آن‌ها مداخله کنیم تا در آینده شاهد کمبود در بخش درمان نباشیم.» در دوران شیوع کرونا دستیاران رشته‌های تخصصی و دانشجو یان پزشکی عمومی در دوره «اینترنی» از جان و دل برای خدمت به بیماران، مایه گذاشتند. رزیدنت‌ها و اینترن‌ها با به خطر انداختن جان خود به میدان مبارزه با کرونا شتافتند و در این مسیر خدمت‌رسانی، جمع قابل توجهی از آنها نیز به کرونا مبتلا شدند.

البته در دوران قبل از کرونا نیز این دو گروه فعال از جامعه پزشکی، خدمات گسترده‌ای را در مراکز درمانی ارائه می‌دادند، اما با شیوع کرونا، دامنه تلاش‌ها و خدمات آنها گسترده‌تر شده است. در عین حال بسیاری از رزیدنت‌ها و اینترن‌ها، گلایه دارند که حقوق و دستمزدی که دریافت می‌کنند، به هیچ وجه با مجموعه تلاش‌های آنان متناسب نیست.

اگرچه این دو گروه فعال از جامعه پزشکی، دانشجوی به حساب می‌آیند، اما برخی از آنها انتقاد دارند که حجم کاری و وظایف محول شده به رزیدنت‌ها و اینترن‌ها، دست کمی از پزشکان دانش آموخته ندارد. آنها می‌گویند وقتی رزیدنت‌ها و اینترن‌ها، گاهی حتی بیشتر از پزشکان هم زحمت می‌کشند، نباید با اطلاق کردن عنوان دانشجوی به آنان، زحمات آنها را نادیده گرفت و دستمزدی در حد کارورزی به آنها پرداخت کرد.